

**KONCEPCJA
FUNKCJONOWANIA
I ROZWOJU**

Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Ostrowi Mazowieckiej

Opracowanie: mgr Jolanta Andruszkiewicz

*Nie możemy zmienić kierunku wiatru,
ale możemy inaczej postawić żagle.*

Andreas Pfluger

WPROWADZENIE

Znaczenie bibliotek w przekazie informacji, wiedzy z przeszłości i teraźniejszości, w jej gromadzeniu, przetwarzaniu i udostępnianiu, stale rośnie. Zmienia się też ich rola. Z tradycyjnych przechowujących i udostępniających zbiory, placówki biblioteczne przekształcają się w instytucje żyjące w pełnej symbiozie ze społeczeństwem, w miejsca innowacyjne, które realizują koncepcję biblioteki jako „trzeciego miejsca” – przestrzeni dla nieformalnego życia publicznego, w którym chętnie się przebywa, spędza wspólnie czas, gdzie nikt nikogo nie ocenia i każdy, niezależnie od wieku, statusu, profesji, przekonań, znajdzie dla siebie miejsce. Właściwie zorganizowana i wykonująca swoje statutowe zadania biblioteka publiczna jest demokratyczną instytucją, zapewniającą ciągłość rozwoju kulturalnego i naukowego miasta, promującą kulturę, wspierającą budowanie tożsamości, pomagającą ludziom w ich rozwoju.

Biblioteka to dla mnie również centrum aktywności życia społeczno-kulturalnego, miejsce bez barier, integrujące środowisko lokalne, przyjazne dla wszystkich mieszkańców miasta, w którym mogą oni realizować swoje zainteresowania, twórczo spędzać wolny czas, zdobywać wiedzę oraz korzystać z różnych form rozrywki. To miejsce pełne pasji, gdzie rodzą się pomysły na wielkie zmiany, to swoisty azyl inspirujący rozwój społeczności lokalnej.

Sądzę, że ostrowska ksiąznica jest takim miejscem. Dzięki wspaniałym pracownikom, widzącym potrzeby zmian, którzy wspólnie z dyrektorem realizują jego koncepcję, bardzo dobrej współpracy instytucji z Organizatorem, przez ostatnie pięć lat udało się osiągnąć wiele. Najistotniejszym elementem tej zmiany była rewitalizacja zabytkowego budynku Biblioteki. Dzięki remontowi powstało wyjątkowe, nowoczesne miejsce, które jednocześnie ma swoją duszę i nie zatraciło swego zabytkowego charakteru. Wygospodarowaliśmy nowe przestrzenie, co pozwoliło uatrakcyjnić ofertę instytucji, a obiekt został dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Uważam, że udało się wykreować nowy wizerunek Biblioteki jako prężnie działającej instytucji kultury wykorzystującej nowoczesne technologie informatyczne, otwartej na innowacje i współpracę. Udało się to również dlatego, że funkcjonowanie Biblioteki opiera się na partnerstwie i dialogu. W naszym mieście od kilku lat daje się zauważyć proces wzmacniania więzi instytucji kultury ze środowiskiem lokalnym, integracji naszych zadań z potrzebami mieszkańców miasta, dobrą współpracę ze szkołami, instytucjami, stowarzyszeniami. Sądzę, że takie dobre praktyki należy wzmacniać, a działania intensyfikować.

Odnajdywanie się w nieustannie zmieniającej się rzeczywistości, interdyscyplinarne podejście, poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań, ustawiczna ewaluacja i sztuka dialogu to w mojej ocenie istotne elementy pozwalające osiągnąć sukces i zbudować dobrą markę instytucji kultury.

W swojej pracy pragnę wykorzystać zasoby, udoskonalić wypracowane już schematy, trendy, wzmacniać prestiż i rangę projektów, imprez, które zostały wykreowane w trakcie mojego kierowania instytucją. Jednocześnie chcę wprowadzić nowe rozwiązania, dające szansę na rozwój placówki, kreśląc tym samym nowoczesną strategię jej funkcjonowania.

Opracowana przeze mnie Koncepcja Funkcjonowania i Rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ostrowi Mazowieckiej ukierunkowana jest na systematyczne doskonalenie warunków, jakie w placówce w kolejnych latach pracy chciałabym stworzyć na rzecz funkcjonowania biblioteki jako instytucji kultury na miarę XXI wieku.

Koncepcja bazuje na realiach Biblioteki, dotychczasowych osiągnięciach i możliwościach realizacyjnych instytucji, która posiada już wyraźnie określone i akceptowane przez społeczność lokalną cele i kierunki działania. Uwzględnia zasady współczesnego zarządzania instytucją. Zawiera priorytety kulturalne oraz propozycje rozwiązań organizacyjnych i modyfikacji programu rozwoju instytucji. Biblioteka będzie zaspokajać potrzeby samorozwoju mieszkańców miasta, da poczucie satysfakcji i zadowolenia w realizacji zawodowych ambicji pracownikom i dyrektorowi, będzie reagowało na oczekiwania środowiska lokalnego i zwierzchników. Moje działania będą miały na celu aktywizowanie społeczności lokalnej oraz promowanie szeroko rozumianej kultury w środowisku.

Tym przesłaniem kieruję się, ubiegając się ponownie o stanowisko dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ostrowi Mazowieckiej.

CHARAKTERYSTYKA BIBLIOTEKI

Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Dąbrowskiej w Ostrowi Mazowieckiej służy rozwojowi i zabezpieczaniu potrzeb czytelniczych mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej oraz powiatu ostrowskiego z uwzględnieniem optymalnego wykorzystania zbiorów dostosowanych do wymagań wiekowo, kulturowo i socjalnie zróżnicowanych grup społecznych. Zgodnie z zadaniami statutowymi gromadzi, opracowuje i udostępnia materiały biblioteczne, popularyzuje czytelnictwo oraz prowadzi działalność kulturalną i edukacyjną. Równie ważnym jest działalność związana z podtrzymywaniem i rozpowszechnianiem tradycji narodowych i państwowych poprzez realizację oferty dla wszystkich grup wiekowych, a w szczególności dla dzieci i młodzieży. Działania instytucji skupiają się również na wzmacnianiu tożsamości lokalnej i regionalnej mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej poprzez dokumentację dorobku kulturowego, naukowego i gospodarczego miasta i powiatu ostrowskiego. W ramach powołanego Ośrodka Edukacji Regionalnej Biblioteka odpowiada za współredakcję pisma popularnonaukowego „Rocznik Ostrowski”. Dzięki interdyscyplinarnemu podejściu ma miejsce promocja kultury i tradycji regionu, a przy tym ochrona wartościowych zbiorów bibliotecznych.

W ramach realizacji zadań biblioteki powiatowej ostrowska ksiąznica służy pomocą merytoryczną 10 bibliotekom gminnym w powiecie ostrowskim oraz współpracuje z Biblioteką Publiczną m. st. Warszawy Biblioteką Główną Województwa Mazowieckiego.

Analiza SWOT

Mocne strony biblioteki	Słabe strony biblioteki
- odrestaurowana, estetyczna przestrzeń biblioteki, - dobra lokalizacja, - profesjonalna, dobrze wykształcona kadra, - dogodne dla czytelników godziny pracy instytucji, - bogaty zasób woluminów, - szeroki asortyment książek dostosowany do potrzeb różnych grup użytkowników, - wiele nowości czytelniczych, - księgozbiór biblioteki wprowadzony do elektronicznego katalogu bibliotecznego Mateusz, - wolny dostęp do półek, - elektroniczna obsługa czytelników- karty czytelników, - bogata oferta edukacyjna i kulturalna, - pozyskiwanie środków zewnętrznych, - autorskie projekty, konkursy, - bardzo dobra współpraca z Biblioteką Wojewódzką i bibliotekami gminnymi, z instytucjami kultury, szkołami, przedszkolami, organizacjami, stowarzyszeniami itp., - działalność wydawnicza, własny numer ISBN udostępniony przez Bibliotekę Narodową, - udział bibliotekarzy w specjalistycznych szkoleniach i warsztatach, - promowanie lokalnej historii i tradycji, lokalnych twórców i pasjonatów, - dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych, współpraca ze środowiskiem osób niepełnosprawnych.	- zdewastowany budynek garażu/magazynu wymagający remontu, usytuowany w sąsiedztwie budynku głównego MBP, - przestarzała strona internetowa wymagająca uaktualnienia, - brak możliwości internetowej rezerwacji książek, - brak komputera w Filii Nr 1, - długotrwałe zamknięcie Filii Nr 1 (w Szpitalu Powiatowym) z powodu pandemii, - niezadawalająca liczba czytelników w wieku 18-28 lat.
Szanse	Zagrożenia
- pozyskanie nowych czytelników poprzez akcje czytelnicze, happeningi, stanowiska	- ograniczenie środków finansowych na działalność,

promocyjne, „wyjście z książką” w przestrzeń miejską, - systematyczne pozyskanie środków na dodatkową działalność z grantów i projektów, - organizowanie spotkań, konferencji tematycznych dotyczących dziedzictwa materialnego i niematerialnego budujących środowisko lokalnych pasjonatów, - rozszerzenie liczby czytelników grupy wiekowej 18-28 poprzez ofertę skierowaną do konkretnej grupy odbiorców, - budowanie partnerstw pozalokalnych.	- odpływ młodych czytelników wskutek rozwoju nowych technologii, - zmiany gustów i zapotrzebowań czytelników, - potencjał rozwojowy Biblioteki może być ograniczany poprzez okoliczności niezależne.
---	--

MISJA

Biblioteka łączy ludzi, informacje i idee, tradycję i nowoczesność, wzbogacając życie mieszkańców i budując lokalną społeczność. Jej misją jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych, kulturalnych i edukacyjnych mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej.

WIZJA

W 2021 r. Biblioteka przeszła metamorfozę. Piękne przestrzenie, które powstały dzięki rewitalizacji budynku, to nie tylko nowa jakość dla poszukujących dobrej książki, ale także możliwość stworzenia z Biblioteki swoistego centrum życia społecznego. Głównym celem na najbliższe lata będzie więc kreowanie wizerunku Biblioteki jako miejsca do ciekawych spotkań, dyskusji, poszukiwań, wymiany doświadczeń oraz wypoczynku i relaksu. Miejska Biblioteka Publiczna w Ostrowi Mazowieckiej ma wszelkie atuty, aby stać się przestrzenią do nawiązywania, rozwijania i podtrzymywania więzi społecznych.

Wszystkie działania będą skierowane na to, aby Biblioteka była instytucją:

- ogólnodostępną, otwartą na wszystkich użytkowników;
- nowoczesną, wpisującą się w przemiany cywilizacyjne, technologiczne i ekonomiczne, zachowującą jednocześnie szacunek do tradycji;
- kreatywną, proponującą bogatą ofertę edukacyjną i kulturalną;
- otwartą na potrzeby swojego środowiska, integrującą społeczność lokalną;
- gromadzącą i dokumentującą wiedzę o mieście i regionie;
- współpracującą z innymi instytucjami.

OBSZARY REALIZACJI KONCEPCJI

Cel strategiczny I

PODNOSENIE JAKOŚCI PRACY BIBLIOTEKI W PROCESIE ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA INSTYTUCJĄ

Cele operacyjne

1. REORGANIZOWANIE I MODERNIZOWANIE BAZY BIBLIOTEKI NIEZBĘDNEJ DO REALIZACJI ZADAŃ STATUTOWYCH

- ✓ Bieżące gromadzenie zbiorów (zakup książek, czasopism, audiobooków, e-booków).
- ✓ Rozwijanie dodatkowych usług w systemie bibliotecznym „Mateusz” - automatyczne powiadamianie czytelnika o możliwości odebrania zarezerwowanej pozycji, automatyczne przypominanie o zbliżającym się terminie zwrotu (SMS-em, wiadomością na konto e-mail).
- ✓ Ciągłe udoskonalanie, dostosowanie metod pracy do nowoczesnych trendów.
- ✓ Dbanie o przetwarzanie danych osobowych zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.
- ✓ Dbanie o bezpieczeństwo, funkcjonalność i estetykę - atesty, używanie do prac porządkowych środków przyjaznych środowisku, wysoki poziom estetyczny wewnątrz.
- ✓ Pozyskanie środków na remont budynku/magazynu w sąsiedztwie budynku głównego MBP, nadanie mu nowych funkcji (edukacyjnych).
- ✓ Pozyskanie środków na zagospodarowanie terenu za budynkiem Biblioteki – stworzenie miejsca relaksu, odpoczynku, wybudowanie miniteżni.

2. REORGANIZACJA SCHEMATU ORGANIZACYJNEGO

- ✓ wprowadzenie samodzielnego stanowiska realizującego zadania Ośrodka Edukacji Regionalnej *Pamięć i Tożsamość*.

3. FINANSE

Biblioteka utrzymuje się głównie ze środków pochodzących z dotacji przyznanej przez Organizatora. Do dochodów własnych należą niewielkie środki uzyskiwane z darowizn pozyskanych od sponsorów, darczyńców. W okresie kierowania przeze mnie Biblioteką budżet instytucji rokrocznie zasilany był środkami pozyskanymi ze źródeł zewnętrznych. Uważam, że nadal należy racjonalizować budżet Biblioteki poprzez:

- ✓ pozyskiwanie środków zewnętrznych – szczególnie na organizację działań kulturalnych, edukacyjnych i popularyzatorskich. Wsparcia będę szukać m.in. w:
 - Programach Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – na szkolenia, konferencje, zasoby cyfrowe, infrastrukturę, zakup książek, wydarzenia kulturalne;
 - Programach Narodowego Centrum Kultury, których celem jest m.in. tworzenie warunków dla wzmacniania tożsamości i uczestnictwa w kulturze na poziomie regionalnym, lokalnym i krajowym;
 - Programach Instytutu Książki – na zapewnienie dostępu do technologii teleinformatycznych, promocję kultury literackiej i czytelnictwa;

- Programie "Patriotyzm Jutra" – program służący odkrywaniu, dokumentowaniu i upowszechnianiu wiedzy z zakresu historii Polski oraz wspierający inicjatywy angażujące społeczność w działania poświęcone pielęgnowaniu i promowaniu lokalnego dziedzictwa i kultury;
- Fundacji Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) – celem programów jest aktywizowanie i wspieranie obywateli na różnych etapach ich życia, np. Generacja 5.0 (przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu i technologicznemu osób w wieku 50+), Na dobry początek! (wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z ograniczonym dostępem do nowoczesnych form edukacji), Moja Mała Ojczyzna (aktywizowanie społeczności lokalnych do działania na rzecz budowania dobra wspólnego w środowisku lokalnym);
- ✓ zwiększenie udziału środków własnych m.in. poprzez pozyskiwanie sponsorów, darczyńców, kiermasze książek z drugiego obiegu;
- ✓ wprowadzenie drobnych opłat za zajęcia (na zakup materiałów edukacyjnych).

4. ZARZĄDZANIE

4.1. Przywództwo

Aby Biblioteka sprawnie i efektywnie funkcjonowała, musi być dobrze zarządzana. Dyrektor Biblioteki jest liderem zespołu, osobą posiadającą umiejętności mediacji i motywowania zespołu:

- ✓ kształtuje misję i wizję Biblioteki z udziałem pracowników,
- ✓ nadzoruje plan rozwoju Biblioteki wynikający z misji i wizji,
- ✓ dokonuje ewaluacji rezultatów oraz inicjuje ewentualne zmiany,
- ✓ inspiruje zespół do podejmowania nowych wyzwań, otwierania się na innowacyjne działania i nowe grupy odbiorców i usług Biblioteki,
- ✓ dba o stały rozwój całego zespołu, wyzwala potencjał pracowników,
- ✓ zachęca do zmiany, pomaga w przezwyciężaniu oporu przed zmianą,
- ✓ wspiera swoim autorytetem.

4.2. Wspieranie pracowników

Kluczowe jest, aby wszyscy pracownicy potrafili otwarcie komunikować się ze sobą, wspólnie planować i realizować działania, uwzględniając przyjęte wartości, uczyć się od siebie, a także wspierać i motywować do podejmowania nowych wyzwań. Mając na względzie powyższe, dyrektor Biblioteki tworzy odpowiednie warunki do współpracy w zespole bibliotecznym:

- ✓ dba o pozytywne relacje między wszystkimi pracownikami,
- ✓ deleguje uprawnienia na pracowników Biblioteki,
- ✓ stwarza warunki i motywuje do podnoszenia swoich umiejętności i kompetencji zawodowych,
- ✓ motywuje do wykorzystywania zdobytych na szkoleniach umiejętności w bezpośredniej praktyce i upowszechniania je wśród pracowników,
- ✓ nagradza za udaną współpracę,
- ✓ zatrudnia stażystów oraz osoby na przygotowanie zawodowe.

Cel strategiczny II

ROZWÓJ USŁUG OFEROWANYCH PRZEZ BIBLIOTEKĘ

Miejska Biblioteka Publiczna w Ostrowi Mazowieckiej od wielu lat realizuje ciekawe wydarzenia kulturalne: organizuje spotkania autorskie, recitale, warsztaty, lekcje biblioteczne, konkursy, bierze udział w ogólnopolskich akcjach czytelniczych. Chciałabym, aby w dalszym ciągu w Bibliotece prowadzona była taka działalność jako jeden z elementów tworzenia prężnego ośrodka życia kulturalnego miasta.

Cele operacyjne

1. ROZWÓJ DOSTĘPU DO INFORMACJI I WIEDZY

Dostęp do informacji i wiedzy to tradycyjna funkcja Biblioteki – typowa, ale jednocześnie wyjątkowa, ponieważ żadna inna instytucja lokalna nie oferuje wszystkim mieszkańcom bezpłatnego dostępu do informacji i wiedzy jako swojej głównej usługi. Duży wpływ na sposób jej świadczenia ma rozwój nowoczesnych technologii. Informacja i wiedza mają w coraz większym stopniu charakter cyfrowy, a Internet zapewnia łatwy dostęp do niemal nieograniczonych zasobów. Dla bibliotekarzy stwarza to szansę, aby stać się przewodnikami po świecie informacji i wiedzy, pomagającymi w jej porządkowaniu, prezentowaniu i weryfikowaniu wiarygodności źródeł. Zadania:

- ✓ gromadzenie zbiorów zgodnie z zapotrzebowaniem czytelników - monitorowanie nowości na rynku;
- ✓ „wyjście z książką” w przestrzeń miejską;
- ✓ bezpłatne udostępnianie komputerów i Internetu, pomoc w poszukiwaniu swobodnie dostępnych treści kultury poprzez nowoczesne technologie komunikacyjne i informacyjne;
- ✓ Mobilna Biblioteka dla dzieci i Książka na telefon dla seniorów;
- ✓ aktualna prasa – stworzenie strefy relaksu przy filiżance herbaty;
- ✓ letnia czytelnia;
- ✓ system identyfikacji wizualnej ułatwiający użytkownikom poruszanie się po zbiorach;
- ✓ informacje o zbiorach poprzez programy katalogowe dostępne online;
- ✓ zbiory cyfrowe dostępne na miejscu, przez stronę internetową lub odpowiednie platformy internetowe (Academica - cyfrowa wypożyczalnia międzybiblioteczna książek i czasopism naukowych, Polona- polska biblioteka cyfrowa);
- ✓ współpraca z Konsorcjum Legimi - kody dla czytelników z dostępem do darmowych e-booków i audiobooków;
- ✓ wymiana książek w ramach bookcrossingu.

2. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

2.1. Tutoring – bibliotekarz jest doradcą i przewodnikiem, doradza w kwestiach źródeł, poprawnych zapisów bibliograficznych, czy znalezienia publikacji, które pomogą zdobyć wiedzę na jakiś temat. Jest „znawcą” księgozbioru, którego podstawowym celem jest udzielenie czytelnikowi swego instruktora, przy jednoczesnym zachowaniu dużej samodzielności drugiej strony.

2.2. Zajęcia grupowe/warsztatowe o charakterze edukacyjnym na różne tematy dla grup w różnym wieku. Funkcjonuje bogaty wachlarz propozycji, który zostanie wzbogacony o kolejne pomysły. Będą realizowane następujące treści:

- ✓ lekcje biblioteczne dla dzieci i młodzieży, m.in. *Jak powstaje książka, Ekodzieciaki nie śmieć, 10 wynalazków, które zmieniły świat, Historia pisma, książek i bibliotek, Fake newsy, Wywiad- to proste! Elektroniczne publikacje;*
- ✓ warsztaty z wykorzystaniem gier mobilnych – *Moja Ostrów, Wirtualny spacerownik – Ostrów Mazowiecka wczoraj i dziś, Grasz w literaturę z Lemem, gram! Porwanie w bibliotece!;*
- ✓ zajęcia artystyczne i spotkania związane ze świętami, wydarzeniami, rocznicami m.in. *Dzień babci i dziadka, Bożonarodzeniowe warsztaty rodzinne, Dzień pluszowego misia, Bajkowe spotkania;*
- ✓ wakacje i ferie w Bibliotece - zajęcia tematyczne;
- ✓ akcje czytelnicze: *Narodowe Czytanie, Mała książka, wielki człowiek, Biblioteczne Bingo, Cała Polska czyta dzieciom, Ostrowianie czytają dzieciom, Jak nie czytam, jak czytam;*
- ✓ organizowania spotkań z pisarzami, warsztatów literackich, spektakli, happeningów.

Chciałbym również zaoferować dzieciom, młodzieży i dorosłym innowacyjną formę nauki, zabawy i twórczej aktywności w sali multimedialnej. Możliwe to będzie jednak dopiero po doposażeniu sali w nowoczesny sprzęt - zestawy komputerowe wyposażone w wydajne dyski, oprogramowanie graficzne, zakup konsoli do gier i większą ilość robotów edukacyjnych do nauki programowania.

2.3. Spotkania w ramach sekcji działających w Bibliotece:

- ✓ *Programowanie na dywanie*- zajęcia dla dzieci z robotami Photon;
- ✓ *Klub Sówki Ostrówki* – warsztaty literacko-plastyczno-ruchowe dla dzieci w wieku 3-5 lat i ich rodziców;
- ✓ *Planszówki w Bibliotece* – spotkania wielopokoleniowe;
- ✓ Sekcja literacka UTW;
- ✓ *Żyj aktywnie!* - spotkania tematyczne z zakresu profilaktyki, dietetyki, sportu, psychologii;
- ✓ *O Kobietach dla Kobiet* – spotkania tematyczne wokół pasji i zainteresowań;
- ✓ *Klub Mężczyzn* – spotkania tematyczne wokół pasji i zainteresowań;
- ✓ Lektorat językowy.

2.4. Konkursy :

- ✓ kontynuowanie projektu *Tydzień dla Polski* - konkursy interdyscyplinarne (literacki, plastyczny, muzyczny, recytatorski) propagujące wartości patriotyczne;
- ✓ *Czytanie jest modne w Ostrowi Mazowieckiej;*
- ✓ *Ostrowskie Dyktando o tytuł Mistrza Ortografii;*
- ✓ *Konkurs wiedzy o Ostrowi Mazowieckiej - Moja Ostrów;*
- ✓ Konkursy popularyzujące twórczość wybranego literata.

3.DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Ważnym aspektem działań promujących kulturę jest odpowiadanie na potrzeby mieszkańców związane z zabawą, rozrywką, edukacją oraz integracją – spotkaniem się z innymi, lepszym poznaniem się. Biblioteka będzie działać na rzecz rozbudzania aspiracji kulturalnych mieszkańców, rozwijając ich potrzeby estetyczne.

3.1. Popularyzacja kultury:

- ✓ organizowanie spotkań z autorami, tłumaczami literatury;
- ✓ aktywna promocja czytelnictwa poprzez prowadzenie dyskusyjnego klubu książki DKK dla dorosłych i młodzieży - zachęcanie członków klubu do organizowania różnych wydarzeń popularyzujących czytelnictwo w społeczności lokalnej;
- ✓ działania pozwalające na ekspresję artystyczną: organizowanie warsztatów dla różnych grup wiekowych z różnych form ekspresji artystycznej: literatury, teatru, śpiewu, fotografii, filmu, komiksu, muzyki, malarstwa, ceramiki;
- ✓ organizowanie festiwali/przeglądów dla lokalnych twórców (dzieci, młodzieży, dorosłych, grup amatorskich i profesjonalnych);
- ✓ organizowanie wystaw prezentujących:
 - różne przejawy kultury i twórczości artystycznej, np. malarstwa, rzeźby, fotografii;
 - dokumenty historyczne, ciekawe kolekcje prywatne, np. pocztówki, plakaty muzyczne, elementy sztuki użytkowej.

3.2. Wspieranie obiegu treści kultury:

- ✓ organizowanie wymiany książek, filmów, płyt winylowych;
- ✓ promowanie legalnych, dostępnych w sieci zbiorów treści kultury;
- ✓ szafy bookcrossingowe usytuowane w różnych punktach miasta.

4.INTEGRACJA I AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI

Moim założeniem programowym jest zrealizowanie w Bibliotece koncepcji „trzeciego miejsca” - przestrzeni pośredniej między sformalizowaną i komercyjną sferą pracy a bezpieczną intymnością domu. Oprócz świadczenia typowych usług czytelniczych, Biblioteka będzie miejscem wymiany myśli i przestrzenią do rozmów.

4.1. Działania Biblioteki przyczynią się do jeszcze większej integracji wspólnoty i wzmacniania jej kapitału społecznego poprzez:

- ✓ organizowanie atrakcyjnych wydarzeń promujących czytelnictwo wśród różnych grup mieszkańców, m.in. *Ostrowski Piknik z Książką*, Festiwal literacki *Ostrowiada literacka*, akcje głośnego czytania;
- ✓ publikowanie podcastów, tekstów pisanych przez czytelników na stronie internetowej Biblioteki;
- ✓ otwarcie się dla formalnych i nieformalnych grup mieszkańców, które chcą realizować różnego typu aktywności;
- ✓ współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym z ŚDS;

- ✓ oferowanie przestrzeni Biblioteki jako miejsca spotkań okazjonalnych, także wtedy, kiedy Biblioteka nie jest ich organizatorem, np. akcja dla dzieci - *Zorganizuj urodziny w Bibliotece!*;
- ✓ organizowanie wyjazdów do innych instytucji kultury (teatrów, muzeów).

4.2. Biblioteka będzie też prowadzić działania na rzecz budowania tożsamości wspólnoty, gromadzić zasoby - także w formie cyfrowej - związane z jej historią i tradycjami oraz udostępniać je w aktywny, włączający społeczność sposób.

- ✓ Spotkania *Lokalsi w Bibliotece* - udostępnienie przestrzeni do aktywności historykom-amatorom, artystom i innym osobom dokumentującym przeszłość i współczesność miasta i regionu;
- ✓ Spotkania, prelekcje dotyczące historii i współczesności małej ojczyzny;
- ✓ Udostępnianie zasobów, prasy lokalnej, dokumentów życia społecznego (współczesne i archiwalne), dzieł literackich i innych publikacji na temat małej ojczyzny;
- ✓ Organizowanie imprez integrujących społeczność lokalną wokół tematów dziedzictwa, historii, tradycji, m.in. *Festiwal Ostrowskie smaki - Dzień kugla, Projekt Ostrowianie śpiewają żołnierzom*, spotkania pasjonatów i kolekcjonerów w bibliotece;
- ✓ Działalność wydawnicza - publikacje na temat historii i tradycji lokalnej, zwłaszcza te opracowane przez lokalnych autorów oraz dzieła literackie miejscowych twórców, druki okolicznościowe;
- ✓ Digitalizacja i udostępnianie zasobów historycznych;
- ✓ Społeczne archiwum cyfrowe: gromadzenie dokumentów, zdjęć i pamiątek, spisanie przepisów kulinarnych itp.;
- ✓ Projekt *Stąd jesteśmy* - wywiady z najstarszymi członkami społeczności lokalnej, ma on na celu zachęcenie mieszkańców do działania poprzez zainteresowanie dziedzictwem kulturowym własnej miejscowości;
- ✓ Współpraca ze stowarzyszeniami i instytucjami działającymi na rzecz zachowania dziedzictwa.

4.3. Wolontariat

- ✓ Rekrutacja wolontariuszy, rozpoznawanie ich potrzeb i możliwości oraz angażowanie w różne działania Biblioteki w taki sposób, by sprzyjało to ich rozwojowi;
- ✓ Promowanie wolontariatu jako formy aktywizacji mieszkańców, możliwości spędzania czasu w sposób pożyteczny dla społeczności i dla nich samych.

Cel strategiczny III

PARTNERSTWO I WSPÓŁPRACA

W kierowaniu jednostką zamierzam skupić się na zacieśnianiu współpracy oraz podejmowaniu innowacyjnych rozwiązań we współpracy z partnerami Biblioteki.

Cele operacyjne

1. PARTNERSTWO Z INSTYTUCJAMI DZIAŁAJĄCYMI NA TERENIE MIASTA

1.1. Współpraca z Wydziałem Oświaty, Kultury i Integracji Społecznej, Biurem Promocji UM, MDK, Muzeum- Dom Rodziny Pileckich, MOSiR, MOPS, ŚDS podczas organizacji wydarzeń

kulturalnych w mieście np. Dni Miasta, uroczystości patriotycznych.

1.2. Kontynuowanie projektu *Dzieje się w Ostrowi Mazowieckiej* informującego o wydarzeniach kulturalnych sportowych, społecznych organizowanych przez w/w instytucje w celu dotarcia do jak największej liczby odbiorców i budowania właściwego wizerunku instytucji kulturalnych w mieście.

1.3. Kontynuowanie owocnej współpracy z jednostkami oświatowymi na płaszczyźnie edukacyjno-kulturalnej.

1.4. Sformalizowane partnerstwo ze Stowarzyszeniem „Ludzie z pasją”, współpraca przy wydawaniu „Rocznika Ostrowskiego”, organizacja Konferencji *Pasja. Kultura. Dziedzictwo*.

2. PEŁNIENIE FUNKCJI BIBLIOTEKI POWIATOWEJ

2.1. Współpraca z Biblioteką Wojewódzką m.st. Warszawy, bibliotekami powiatowymi województwa mazowieckiego.

2.2. Opieka merytoryczna i partnerstwo dotyczące gromadzenia i udostępniania zbiorów z bibliotekami gminnymi w powiecie ostrowskim.

2.3. Budowanie marki instytucji w środowisku bibliotekarskim poprzez cykliczną organizację Ostrowskiego Forum Bibliotekarzy – imprezy o zasięgu regionalnym.

2.4 Wizyty studyjne w zaprzyjaźnionych bibliotekach, zapraszanie innych do siebie.

3. PARTNERSTWO Z INSTYTUCJAMI, STOWARZYSZENIAMI POZALOKALNYMI

3.1. Wspólna realizacja działań, złożonych projektów, organizacja konferencji w ramach współpracy nieformalnej, jak i w postaci bardziej sformalizowanych partnerstw, działających w oparciu o podpisane przez strony dokumenty o współpracy, listy intencyjne.

3.2 Udział w sieciach wymiany wiedzy. Dla rozwoju Biblioteki ważny jest kontakt z doświadczeniami innych placówek, ale także innowacjami czy wiedzą. Funkcje takich sieci pełnić mogą zarówno spotkania, warsztaty, konferencje, jak również kontakty za pośrednictwem Internetu, zwłaszcza mediów społecznościowych.

Cel strategiczny IV

PROMOCJA BIBLIOTEKI

Kształtowanie dobrego wizerunku placówki, pozytywna współpraca ze środowiskiem lokalnym i mediami stanowi ważny cel strategiczny funkcjonowania instytucji. W dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości dbałość o właściwy wizerunek nabiera coraz większego znaczenia.

Cele operacyjne

1.KREOWANIE POZYTYWNEGO WIZERUNKU PLACÓWKI W ŚRODOWISKU:

- ✓ stworzenie nowoczesnej, odpowiadającej aktualnym standardom strony internetowej Biblioteki jako źródła informacji i miejsca świadczenia zintegrowanych usług;
- ✓ prezentowanie życzliwej postawy wobec klientów placówki przez pracowników;
- ✓ dbałość o estetykę otoczenia wewnątrz i na zewnątrz budynku;

- ✓ prowadzenie działań promocyjno-menadżerskich: opracowanie ulotek, folderów, plakatów promujących działalność instytucji;
- ✓ promocja w mediach społecznościowych: Facebook, Instagram, TikTok, kanał YouTube;
- ✓ udział w uroczystościach lokalnych;
- ✓ stanowiska promocyjne podczas festynów i spotkań;
- ✓ pielęgnowanie tradycji Biblioteki.

2.EFEKTYWNA KOMUNIKACJA:

- ✓ informowanie mieszkańców i partnerów o swoich planach i działaniach, zachęcanie ich do wyrażania opinii;
- ✓ cykliczne prowadzenie ankiet odnośnie potrzeb czytelników i ewaluacja działań;
- ✓ dobre oznakowanie w przestrzeni publicznej (wiadomo, jak trafić do Biblioteki, w jakich godzinach jest otwarta), jak i wewnątrz (wyraźnie i estetycznie oznakowane działy, dobrze widoczne informacje o nowościach).

PODSUMOWANIE

Rola bibliotek nieustannie się zmienia. Zmieniają się również zasady ich funkcjonowania i sposoby dotarcia do czytelnika. Uważam, że ostrowska księżnica w czasie kierowania przeze mnie tą placówką przeszła ogromną metamorfozę – dzięki rewitalizacji zmienił się wygląd budynku, ale zmieniło się też postrzeganie instytucji w środowisku lokalnym. Udało nam się wypracować nowy wizerunek Biblioteki jako instytucji kultury otwartej, kreatywnej i ciekawej. To, moim zdaniem, duży sukces pracowników i dyrektora instytucji, jak też jej partnerów.

Przygotowana przeze mnie koncepcja bazuje w dużej mierze na już wdrożonych i sprawdzonych propozycjach. Nie jest zamkniętym katalogiem działań, które należy bezwzględnie zrealizować, gdyż otaczająca nas rzeczywistość zmienia się dynamicznie, ewoluują także potrzeby samych czytelników. Starałam się jedynie pokazać kierunek, w jakim, moim zdaniem, powinna zmierzać Biblioteka.

Jolanta Amoluszkiewicz